

Arrest

nr. 345 388 van 23 april 2026
in de zaken RvV X / IV en RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: 1. ten kantore van advocaat M. VANDEWALLE
Koopvaardijlaan 13
9000 Gent
2. ten kantore van advocaat M. LYS
Berckmansstraat 89
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, op 17 december 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 9 december 2025.

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, op 23 december 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 9 december 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikkingen van 24 februari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 19 maart 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. POLLET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN *loco* advocaat M. VANDEWALLE.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, diende een verzoek om internationale bescherming in op 17 februari 2025.

1.2. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'het CGVS'), hoorde verzoeker op 10 september 2025. Verzoeker werd bijgestaan door een tolk die het Arabisch machtig is en zijn advocaat was aanwezig.

1.3. Op 9 december 2025 nam de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'de commissaris-generaal') de bestreden beslissing niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU- Lidstaat) die luidt:

"A. Feitenrelaas

U verklaart de Palestijnse nationaliteit te bezitten en op [...] mei 1997 geboren te zijn te Khan Younis (Gaza). U bent soennitisch moslim en etnisch Arabier. U hebt geen levenspartner en geen kinderen. U hebt uw middelbare school afgewerkt in uw land. Daarna deed u verschillende jobs. U verliet Palestina op 28 mei 2023 omwille van de oorlog en de algemeen slechte situatie.

U kwam Griekenland op 27 juni 2023 binnen en werd er de volgende dag aangehouden door de politie. U werd in het vluchtelingenkamp Aviala (waarschijnlijk bedoelt u "Vial") op het eiland Chios geplaatst. U kon er mits controle aan de ingang vrij binnen en buiten gaan. U verklaart dat de omstandigheden er moeilijk waren. Er was ongedierte, stank en er was alleen medische zorg voor gezinnen. U had wel een bed, u kon er douchen en u kreeg er eten. U verbleef er ongeveer twee maanden, tot op het moment dat u door Griekenland een positief antwoord kreeg op uw verzoek om internationale bescherming. U werd naar een opvang gestuurd waar uiteindelijk enkel plaats was voor gezinnen. U bracht twee of vier dagen op een strand door tot u M. leerde kennen. Hij werkte en huurde een woning en nam u in huis. U verbleef tot aan uw vertrek uit Griekenland bij hem en werkte en spaarde intussen. U werkte twee maanden in het zwart als lader/losser.

Midden of eind november 2023 verliet u Griekenland. U was nooit van plan om er te blijven en wilde naar uw familie in België komen. Daarnaast waren de medische voorzieningen er slecht en had u er geen familie. Er is geen echt leven daar, verklaart u.

In België belandde u plots en zonder er herinnering van te hebben drie dagen in het ziekenhuis. U lag in coma en toen u wakker werd waren uw handen en voeten vastgebonden. U spreekt hier ook met een psycholoog.

Ter staving van uw verzoek legt u enkele documenten neer. Uw Palestijns paspoort (1), uw Palestijnse identiteitskaart (2), UNRWA-registratiebewijzen (3), een foto van uw Grieks reispaspoort (4), foto's van uw familie in Gaza (5), een foto van uw Griekse ADET (6), medische documenten uit België (7 en 8), foto's van uw huis in Gaza (9), identiteitsdocumenten van uw gezinsleden (10), en bewijzen betreffende de medische toestand van uw broer A. (11).

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofde kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt.

Uit door in dit verband neergelegde stukken (st 8, p.1-2) blijkt dat voor u op 8 april 2025 een aanvraag werd gedaan voor een psychologische opinie en dat u op 16 april 2025 op consultatie ging bij een psycholoog van een Refugee Medical Point van het Rode Kruis in Brussel. Op 10 juli 2025 verklaarde u evenwel in de Vragenlijst "bijzondere procedure noden" DVZ dat er geen elementen of omstandigheden waren die het vertellen van uw verhaal of uw deelname aan de procedure internationale bescherming kunnen bemoeilijken. De DVZ stelde evenmin procedurele noden vast (Beoordeling bijzondere procedurele noden, 10 juli 2025). Hoewel u er zelf ietwat tegenstrijdig over bent maakt u op het CGVS melding van een mentale moeheid en stelt u dat u daarover een psycholoog consulteerde maar dat u geen hulp van een psycholoog of psychiater nodig hebt (CGVS, p. 10, punt 116-119; CGVS, p. 13, punt 153-155 en 160). U verklaart dat u het moeilijk had in Gaza (CGVS, p. 13, punt 161) en dat u piekert over uw moeder en broer (CGVS, p. 10, punt 116). Na uw persoonlijk onderhoud kreeg u een maand de tijd om documenten neer te leggen die zeer ernstige psychologische problemen, als die er zouden zijn, kunnen staven. Het CGVS mocht niets dergelijks ontvangen.

Aan het begin van uw persoonlijk onderhoud werd u gevraagd hoe het met u gaat, er werd u gezegd dat u op elk moment een pauze mocht vragen en op elk moment eender welk probleem kenbaar mocht maken (CGVS, p. 2). Er werd een pauze gehouden (CGVS, p. 11). Op het einde van het persoonlijk onderhoud werd u gevraagd of u alle vragen goed begrepen had, waarop u positief antwoordde (CGVS, p. 16, punt 187). Bovendien blijkt dat u gedurende meer dan twee uur in staat was op een normale manier mee te werken en

coherent op vragen te antwoorden. Uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dan ook dat u betekenisvolle antwoorden hebt gegeven op de gestelde vragen.

Om bovenstaande redenen werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (Eurodac Search Result, Eurodac Marked Record en de foto van uw ADET), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u bevestigd op het CGVS (CGVS, p. 4, punt 36) en op de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ, verklaring DVZ, p. 10, vraag 23).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onvereenigbaar is met de menselijke waardigheid" [ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze

bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: **Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland**, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.ecoi.net/en/file/local/2078215/Definitief+verslag+statushouders+Griekenland.pdf>; **Country Report: Greece. Update 2023**, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf **Country Report : Greece. Update 2024** », gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf); **Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland** gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.ecoi.net/en/file/local/2114789/Verslag_feitenonderzoek_statushouders_in_Griekenland_2024.pdf ; **Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights**, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf; **Communication on the status of migration management in mainland Greece** gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-managementmainland-greece_en).

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouder. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Er zijn een aantal NGO's en overheidsprogramma's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming (**COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior**, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025, beschikbaar op <https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/griekenland-heliosen-helios-junior>). De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun

individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u **onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.**

Administratieve situatie

Uit uw verklaringen en uit de stukken die u neerlegt blijkt dat u op z'n minst over een ADET, een Grieks reispaspoort (neergelegde documenten) en een AFM (CGVS, p. 10, punt 120) beschikt. U verklaart dat u geen AMKA had maar u hebt ook niets ondernomen om er een te krijgen aangezien u weg wilde uit Griekenland (CGVS, p. 10-11, punt 120-124).

1. ADET

Uit bovenstaande landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een **Griekse verblijfsvergunning (ADET)**, die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt

Aan elke begunstigde van internationale bescherming wordt een Griekse verblijfsvergunning (ADET) verleend. Uit de objectieve informatie blijkt niet dat er significante problemen worden gemeld bij het afleveren van deze verblijfsvergunning. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland die niet meer in het bezit zijn van hun nog geldige ADET (wegens diefstal, verlies), worden niet met dezelfde moeilijkheden geconfronteerd als begunstigden met een vervallen ADET. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat **het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen** in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Wat betreft de afgifte/het hernieuwen van een verblijfstitel in Griekenland (ADET), wijst het Commissariaat-generaal er vooreerst op dat artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 de commissaris-generaal slechts één enkele voorwaarde voor de toepassing van deze niet-ontvankelijkheidsgrond oplegt, namelijk dat de verzoekende partij "reeds bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie." Het Commissariaat-generaal herinnert aan het specifiek juridisch kader waarbinnen de beoordeling van onderhavig verzoek zich situeert, met name een verzoek om internationale bescherming van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat. **In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel ("GEAS") moet bijaldien worden aangenomen dat de behandeling en rechten van verzoekende partij er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ("Handvest") en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ("EVRM").**

Het Commissariaat-generaal acht het belangrijk om hierbij steeds voor ogen te houden dat de rapporten die voorhanden zijn veelal een kwalitatieve beschrijving geven van bepaalde situaties of problemen die zich kunnen aandienen, maar dat het tot op heden aan exact en kwantitatief cijfermateriaal ontbreekt en slechts indicatief kan worden vastgesteld hoe groot de groep Griekse statushouders is die problemen ervaart om de rechten die aan de internationale beschermingsstatus verbonden zijn te vertalen in een praktische toegang tot de nodige documenten en voorzieningen. De rapporten tonen naar mening van de commissaris-generaal alleszins niet aan dat elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland hierdoor getroffen zou worden.

Indien in uw geval een vernieuwing van de ADET noodzakelijk is, wijst het CGVS erop dat, hoewel deze rapporten een problematische situatie schetsen die extra voorzichtigheid vereist, deze **niet** aantonen dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en naar Griekenland terugkeren, **systematisch** zouden worden geconfronteerd met onredelijke vertragingen bij de afgifte of hernieuwing van hun ADET. Uit deze informatie blijkt **evenmin** dat het voor een dergelijke persoon **onmogelijk** zou zijn om zijn ADET te bekomen of verlengen, op voorwaarde dat bepaalde stappen worden ondernomen.

Volgens de informatie waarover de Commissaris-generaal beschikt, blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigen van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren enige tijd in beslag kan nemen, met name drie tot zes maanden (volgens de laatste informatie waarover het CGVS beschikt: Country Report : Greece. Update 2024, p. 238). Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het Commissariaat-generaal benadrukt dat van een begunstigde van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat **verwacht wordt dat deze de nodige ernstige stappen onderneemt** om er zijn rechten uit te oefenen en leven op duurzame wijze uit te bouwen, evenals om er oplossingen te zoeken voor eventuele problemen of moeilijkheden waarmee hij in die lidstaat zou worden geconfronteerd, net zoals dit in een andere lidstaat zoals België het geval zou zijn, zowel op het vlak van diens documenten als op het vlak van diens levensonderhoud. Bovendien moet worden benadrukt dat bepaalde procedures, voorwaarden en daaraan verbonden gevolgen zoals wachttijden, te leveren inspanningen,... waarmee een begunstigde in Griekenland geconfronteerd kan worden op administratiefrechtelijk vlak of op het vlak van diens toegang tot bepaalde voorzieningen **eigen zijn aan de processen en werking van structuren in elke lidstaat**, en dat dit in het bijzonder het geval zal zijn wanneer de betrokkene een en ander zelf in de hand werkt (en bemoeilijkt) door zich te verplaatsen doorheen en tussen diverse lidstaten of wanneer deze zelfs doelbewust essentiële stukken zou achterhouden of vernietigen en zodoende a fortiori niet zou tegemoet komen aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid daar niet wordt aangetoond dat een en ander verband zou houden met een situatie "buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om."

Bovendien blijkt uit de landeninformatie dat de procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asieliinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens het laatste AIDA-rapport " the application for renewal, together with a digital photo of the beneficiary, is submitted via email to the Asylum Service and the latter's decision is notified to the applicant also via email" (vrije vertaling: "de aanvraag tot verlenging wordt, tezamen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld") (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, p. 244). Uit de landeninformatie blijkt ook dat de mogelijkheid om sinds november 2021 een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen door een aantal Ngo's als een positieve ontwikkeling is verwelkomd (Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, p. 14; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, p. 9). Bovendien stelt dit de begunstigde in staat om pas in een vergevorderd stadium van de procedure voor verlenging naar Griekenland te reizen: om naar zijn afspraak bij het bevoegde politiebureau te gaan nadat hij de bevestiging van de Griekse autoriteiten via e-mail heeft ontvangen.

2. Paspoort

Begunstigden dienen een verzoek in te dienen bij het paspoortbureau van de Griekse politie. De begunstigde moet bepaalde documenten voorleggen, waaronder een kopie van de beslissing tot toekenning van internationale bescherming en een kopie van zijn ADET (of een bewijs dat zijn ADET-aanvraag in behandeling is), en moet de som van 84,40 euro betalen (73 euro voor kinderen). De begunstigde moet alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs) scannen en bij het bevoegde vreemdelingenbureau een afspraak aanvragen om hun aanvraag persoonlijk te bevestigen. Naast deze stappen moeten begunstigden ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p.253-256). De begunstigde moet een lijst raadplegen die regelmatig online wordt gepubliceerd om te weten te komen of het reisdocument klaar is. Als het reisdocument klaar is, moet de betrokkene naar het Regionaal Asielbureau van Thessaloniki of het Regionaal Asielbureau van Attica gaan om het in ontvangst te nemen. Al deze procedures moeten persoonlijk worden uitgevoerd (Refugee.info Greece, Travel Documents in Greece, 9 februari 2024, beschikbaar op : <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985654192535>). Het is dus duidelijk dat een begunstigde van

internationale bescherming met een dergelijk reisdocument in staat is geweest om een bepaald bedrag bijeen te brengen en bepaalde complexe stappen te ondernemen die een zekere mate van digitale vaardigheid en contacten met de Griekse autoriteiten vereisen. In een dergelijk geval moeten worden vastgesteld dat er een zekere mate van vertrouwen bestaat in de Griekse politie en dat de begunstigde bij de toewijzing van zijn middelen voorrang heeft gegeven aan zijn vertrek uit Griekenland boven het doen gelden van zijn rechten in Griekenland. Uit een transversale lezing van de objectieve informatie blijkt ook dat de complexiteit van de procedures voor het verkrijgen van een paspoort niet groter is dan die voor het verkrijgen van andere documenten.

3. AFM-nummer (fiscale registratie)

De commissaris-generaal duidt verder dat uit objectieve informatie blijkt dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem). Na het verkrijgen van de ADET, dienen begunstigden een afspraak te maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van de AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21).

De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p. 266; en Communication on the status of migration management in mainland Greece). Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te activeren bij de Griekse autoriteiten.

4. AMKA nummer (sociale zekerheid)

Met het sociale zekerheidsnummer (AMKA) kunnen begunstigden van internationale bescherming onder dezelfde voorwaarden als Griekse burgers gratis medische zorg krijgen. Om van deze rechten te kunnen genieten, moeten begunstigden dit nummer aanvragen, maar voortaan ook activeren.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023, is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven en moet het nummer vervolgens worden geactiveerd met een bewijs van adres en werk/studie. De verordening bepaalt dat het **bewijs van verblijf** kan worden geleverd op basis van een van de volgende documenten: bewijs van eigendom, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een detentiecertificaat voorleggen.

Het laatste RSA-rapport, gepubliceerd in april 2025 wees ook op de verplichting voor begunstigden om een **arbeidsovereenkomst** of een toezegging tot aanwerving te overleggen die op het ERGANI-platform is gedownload om hun verblijfplaats aan te tonen. Dit rapport maakt melding van een circulaire logica in Griekenland, waarbij wordt gesteld dat een actieve AMKA een van de voorwaarden is voor het verkrijgen van een arbeidsovereenkomst. Begunstigden zouden dus geen toegang hebben tot werk of sociale zekerheid, aangezien het zoeken naar een geregistreerde baan afhankelijk is van de activering van de AMKA, die op haar beurt weer afhankelijk is van die baan.

Deze circulaire logica is echter niet terug te vinden in de andere informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt. Het laatste AIDA-rapport dat in september 2025 is gepubliceerd, bevestigt de noodzaak om een AMKA te activeren om toegang te krijgen tot gezondheidszorg en de noodzaak voor begunstigden van bescherming om een arbeidsovereenkomst of een toezegging tot aanwerving te verstrekken die is gedownload op het ERGANI-platform om hun verblijf in Griekenland aan te tonen. Hoewel dit rapport uitgebreid ingaat op kwesties die verband houden met zowel werkgelegenheid als sociale zekerheid, wordt er geen melding gemaakt van een circulaire logica of van de noodzaak om in het bezit te zijn van een actieve AMKA om een arbeidsovereenkomst te kunnen sluiten. Een grondigere analyse van het eerder genoemde RSA-rapport (dat dus vijf maanden eerder werd gepubliceerd) maakt deze constatering des te opvallender. Uit het RSA-rapport blijkt namelijk dat er in de relevante passages (blz. 22 en 34) geen bronnen worden genoemd die deze circulaire logica bevestigen. De verwijzing naar de website van de Griekse overheid (<https://www.amka.gr/faq.html>) die bevestigt dat een bewijs van tewerkstelling moet worden voorgelegd om de AMKA te activeren, geeft geenszins aan dat een actieve AMKA een voorwaarde is voor tewerkstelling.

Gezien deze tegenstrijdige informatie heeft het Commissariaat-generaal een reactie gevraagd aan het Griekse ministerie van Asiel en Migratie (zie NOTA in de map 'landeninformatie'). Hierin wordt verduidelijkt dat een **arbeidsovereenkomst niet wettelijk vereist is om de A.M.K.A. te activeren**, maar het A.M.K.A.-nummer is wel degelijk nodig voor de registratie van een arbeidsovereenkomst in het ERGANI-systeem. Het Griekse ministerie erkent echter dat, hoewel uit de wet geen sprake is van onderlinge afhankelijkheid, administratieve belemmeringen zowel de registratie van een arbeidsovereenkomst als de activering van het AMKA-nummer kunnen bemoeilijken, waardoor de indruk van een cirkelredenering ontstaat.

Op basis van het bovenstaande is het Commissariaat-generaal van mening dat er, afgezien van de wettelijke voorschriften, momenteel administratieve belemmeringen bestaan die de activering van het sociale zekerheidsnummer voor begunstigden van internationale bescherming die geen geregistreerde baan hebben, aanzienlijk bemoeilijken. Uit de analyse van bovenstaande objectieve informatie kan echter niet worden geconcludeerd dat een actieve AMKA noodzakelijk is om een arbeidsovereenkomst op het ERGANIplatform te registreren. Het ontbreken van concrete verwijzingen hiernaar en de door de Griekse overheid verstrekte informatie, gelezen in het licht van het laatste AIDA-rapport, laten niet toe te concluderen dat er een cirkelredenering bestaat tussen de activering van het AMKA-nummer en de registratie van een arbeidsovereenkomst. Deze vaststelling mag echter niet verhullen dat personen die bescherming genieten bij elk van deze stappen met administratieve moeilijkheden kunnen worden geconfronteerd.

Verder wijst de info erop dat begunstigden zonder actieve AMKA niet verstoken zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines **for free** from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Country Report: Griekenland. Update 2023; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPE or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-ingreece/access-to-healthcare/>; Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPE), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection beschikbaar op : https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden. **Hoewel een eventueel gebrek aan geldige/actieve persoonlijke documenten kan leiden tot tijdelijke situaties waarbij statushouders/begunstigden moeilijker toegang hebben tot bepaalde basisvoorzieningen, betekent dit niet dat alle statushouders/begunstigden bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. Dit risico hangt in de eerste plaats af van persoonlijke**

kenmerken, zoals de mate van zelfredzaamheid om in het eigen levensonderhoud te voorzien (via activiteiten in de formele of informele economie) of om een beroep te doen op de bijstand van organisaties die ondersteuning bieden aan statushouders/begunstigden van internationale bescherming, het al dan niet aanwezig zijn van ernstige kwetsbaarheden die een belangrijke negatieve impact hebben op de zelfredzaamheid en de mate waarin iemand over eigen middelen en/of een ondersteunend netwerk beschikt.

Daarbij komt het aan u toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat u zich op de beschermingsstatus die u in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat u niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Problemen in Griekenland

Wat uw persoonlijke situatie in Griekenland betreft stelt het CGVS vast dat u geen of zeer beperkte stappen zette om uw grondrechten af te dwingen en dat u er goed in slaagde aldaar te (over)leven.

Dat u eerder beperkte stappen hebt gezet om uw grondrechten af te dwingen blijkt in de eerste plaats uit de korte duur van uw verblijf in Griekenland. Als begunstigde van internationale bescherming bracht u geen drie maanden in Griekenland door. Op 14 september werd u door Griekenland als vluchteling erkend (doc. ADET). U verliet Griekenland midden of eind november 2023 al (CGVS, p. 6, punt 64). Aangezien u maar zo kort in Griekenland bent gebleven, kan van geen enkele door u ondernomen poging tot het verbeteren van uw situatie – of het nu op het vlak is van het vinden van werk, het zoeken van huisvesting, het integreren in de samenleving, dan wel enig ander aspect – worden gesteld dat u zich in meer dan beperkte mate hebt ingespannen.

U had geen intentie om in Griekenland te blijven, u wachtte gewoon tot u reisdocumenten kreeg (CGVS, p. 8, punt 81). Officieel werk probeerde u niet te vinden (CGVS, p. 7, punt 74). U hebt geen Grieks proberen leren (CGVS, p. 7, punt 78). U hebt niet naar een eigen woning gezocht (CGVS, p. 7, punt 79).

Het CGVS betwist niet dat er moeilijkheden overwonnen moeten worden wanneer iemand in een vreemd land een leven tracht uit te bouwen. U verklaart bijvoorbeeld twee of vier dagen op een strand te hebben geslapen (CGVS, p. 6-7, punt 66). Toch meent het CGVS dat u in principe in staat moet geweest zijn en zelfredzaam genoeg was om uw rechten in Griekenland ten volle uit te oefenen en er een leven uit te bouwen. U hebt familieleden met een legale status in België (CGVS, p. 4, punt 22-23) waarvan kan verwacht worden dat ze u kunnen helpen.

U hebt uw middelbaar afgewerkt (CGVS, p. 4, punt 33) en hebt dus een scholingsgraad waar wel een zekere zelfredzaamheid van verwacht kan worden. Daarnaast hebt u ervaring in verschillende jobs. U noemt betonwerken, restaurants en marktwerk (CGVS, p. 4, punt 34). Met die eerste twee lijkt u ervaring te hebben in sectoren waarin ook in Griekenland wel werkrachten nodig zijn. U was zelfstandig genoeg om uw sociaal assistent om hulp te vragen en een opvangplaats die zij u voorstelde te vinden (CGVS, p. 6, punt 56). U had een – nota bene Palestijnse – vriend, M., die een woning huurde en dus als bewijs kan dienen dat Palestijnen dat wel degelijk kunnen in Griekenland. De man was al vijf jaar in Griekenland en had er legaal werk en bewijst dus dat ook dat mogelijk is. U verbleef tot uw vertrek in Griekenland bij hem en werkte en spaarde intussen (CGVS, p. 6, punt 56-62). M. bood u zelfs geld aan (CGVS, p. 7, punt 67), dat nam u niet aan maar u moest geen huur betalen (CGVS, p. 8, punt 87). U communiceerde in Griekenland succesvol met een vertaalapp (CGVS, p. 6, punt 66). U hebt twee maanden gewerkt in Griekenland, tot aan uw vertrek (CGVS, p. 7, punt 69-73). U sprak een beetje Engels (CGVS, p. 7, punt 78). U had een AFM en was dus zelfstandig genoeg om die te verkrijgen (CGVS, p. 10, punt 120). Hetzelfde kan gezegd worden voor uw reispaspoort (CGVS, p. 11, punt 125-126). U ontving eens zeventig euro van een hulporganisatie (CGVS, p. 12, punt 139), één keer per maand ontving u ook een hulppakket van een organisatie (CGVS, p. 12, punt 141). U bent bij een dokter geweest en hebt een nieuwe bril gekregen (CGVS, p. 11, punt 130-133). **Uit bovenstaande vaststellingen blijkt geenszins dat het in Griekenland onmogelijk was voor u om uw rechten te doen gelden. U bent daartoe zelfredzaam genoeg waardoor geen redenen zijn om aan te nemen dat u daar in situaties van ernstige materiële deprivatie zou terechtkomen.**

U toont niet op afdoende wijze aan dat u niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om tewerkstelling of huisvesting te kunnen krijgen in Griekenland. U deed zelfs geen moeite (zie hoger). Het komt in dit verband bovendien u toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen u evenwel niet aantoont. U toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. U toont niet aan dat u, buiten uw wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen.

Wat de toegang tot huisvesting betreft, herinnert het CGVS eraan dat, hoewel de toegang tot huisvesting en fatsoenlijke materiële omstandigheden voor personen die om internationale bescherming verzoeken, gewaarborgd is, een dergelijke verplichting niet bestaat ten aanzien van personen die internationale bescherming genieten (art. 34, lid 1, van de kwalificatierichtlijn). Uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat artikel 3 niet kan worden uitgelegd als een verplichting voor de Hoge Verdragsluitende Partijen om een recht op huisvesting te garanderen aan alle personen die onder hun rechtsmacht vallen, en dat hieruit geen algemene plicht kan worden afgeleid om vluchtelingen financiële bijstand te verlenen zodat zij een bepaald levenspeil kunnen handhaven (EHRM, Samsam Mohammed Hussein e.a. tegen Nederland en Italië, 2 april 2013, §70). Begunstigden van internationale bescherming moeten in principe hun opvangcentrum 30 dagen na de toekenning van hun status verlaten. Verder bestaat er in beperkte mate ondersteuning door het HELIOS+-programma, de opvangcentra voor daklozen, lokale initiatieven en ngo's. Bijgevolg is de meerderheid van de begunstigden van internationale bescherming "self-accommodated" en verblijft zij in informele huisvesting (zie Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken in september 2024).

Het enkele feit dat de Griekse autoriteiten u bij uw terugkeer geen huisvesting zullen garanderen, volstaat dan ook niet om aan te tonen dat u zou worden blootgesteld aan een situatie die kan worden gelijkgesteld met onmenselijke behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. Het is aan u om aan te tonen dat u volledig afhankelijk zult zijn van overheidssteun en dat de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten ertoe zou leiden dat u, ongeacht uw wil en persoonlijke keuzes, in een situatie van extreme materiële ontbering zou brengen, waardoor u niet in uw meest elementaire behoeften, zoals eten, drinken, wassen en huisvesting, zou kunnen voorzien en waardoor uw lichamelijke of geestelijke gezondheid zou worden aangetast of in een staat van verval zou raken die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin HvJ-EU, 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 90).

U maak niet aannemelijk dat u daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in uw elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat u zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Het CGVS beschikt evenmin over aanwijzingen dat u verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten.

Uw situatie kan dan ook niet worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak).

Inzake het bestaan van eventuele kwetsbaarheden verklaarde u problemen te hebben met uw ogen maar blijkt gewoon een bril nodig te hebben (CGVS, p. 8-9, punt 88-96; stuk 7-8). U hebt tandpijn en een zenuwbehandeling na extractie van de tand is nodig (CGVS, p. 8, punt 88 en p. 9, punt 97-102; stuk 8). U stelt dat u lijdt aan met een aangeboren allergie gerelateerde astma (CGVS, p. 9, punt 103-104 en p. 15, punt 185). U hebt last van uw been na een val in Griekenland (CGVS, p. 9, punt 105-108). Het is een probleem dat behandeld kan worden (CGVS, p. 9, punt 111). U verklaart dat de problemen aan uw been uw leven niet belemmeren, alleen als u lang werkt krijgt u wat last bij het bukken of plooiën van uw been (CGVS, p. 10, punt 114). Uit de neergelegde stukken (stuk 8) blijkt dat u lijdt aan prepatellaire bursitis (slijmbeursontsteking aan de knie) en dat u pijnstillers zijn voorgeschreven. Uw psychologische problemen werden bovenaan besproken. Er is kan slechts sprake zijn van een ernstige medische/psychische kwetsbaarheid, indien deze kwetsbaarheid een gespecialiseerde, regelmatige en complexe opvolging, behandeling en toezicht vereist en dit belangrijke negatieve gevolgen heeft op de zelfredzaamheid en autonomie van iemand. Voor de fysieke en mentale problemen die u aanhaalt is dit niet het geval. Zoals hierboven gemotiveerd kan u de nodige behandelingen ook in Griekenland krijgen.

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

De documenten die u neerlegt doen geen afbreuk aan bovenstaande vaststelling. Uw Palestijns paspoort (1) en uw Palestijnse identiteitskaart (2) kunnen hoogstens uw identiteit staven. Deze staat niet ter discussie. Dat jullie UNRWA-hulp kregen in Gaza staat evenmin ter discussie maar is niet relevant voor de beoordeling ten aanzien van Griekenland. Dat u een Grieks reispaspoort (4) en ADET heeft (6) staat net uw status in Griekenland. Foto's van uw familie in Gaza en foto's van uw huis in Gaza (9) zijn niet relevant voor de beoordeling ten aanzien van Griekenland. U legt medische documenten (7 en 8) neer waaruit geen ernstige medische of psychische kwetsbaarheid blijkt (zie hoger). De identiteitsdocumenten van uw gezinsleden

kunnen hoogstens hun identiteit bewijzen, deze is niet relevant. De medische documenten betreffende uw broer Adam zijn dat evenmin.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw regio van herkomst.”

2. Afstand

Verzoeker diende op 17 december 2025 een verzoekschrift gekend onder het rolnummer 355 091 en op 23 december 2025 een verzoekschrift gekend onder het rolnummer 355 206 in tegen dezelfde bestreden beslissing van 9 december 2025.

In het geval waarbij meerdere verzoekschriften tegen dezelfde bestreden beslissing worden ingediend, schrijft artikel 39/68-2, eerste lid van de Vreemdelingenwet het volgende voor: *“Indien een verzoekende partij meerdere ontvankelijke verzoekschriften heeft ingediend tegen dezelfde bestreden beslissing dan worden deze beroepen van rechtswege gevoegd. In dit geval oordeelt de Raad op grond van het als laatste ingediende verzoekschrift, tenzij de verzoekende partij uitdrukkelijk aan de Raad en ten laatste ter terechtzitting, het verzoekschrift aanduidt op grond waarvan hij dient te oordelen. De verzoekende partij wordt geacht afstand te doen van de overige ingediende verzoekschriften.”*

Ter terechtzitting geeft verzoeker aan dat het verzoekschrift met rolnummer 355 091 moet behandeld worden.

Gelet op het voorgaande dient de Raad, conform het bepaalde in artikel 39/68-2 van de Vreemdelingenwet, te oordelen op grond van het door verzoeker aangeduide verzoekschrift, zijnde het verzoekschrift gekend onder rolnummer 355 091 en wordt de afstand van het geding vastgesteld in de zaak met rolnummer 355 206.

3. Over de rechtspleging

De commissaris-generaal is niet verschenen en heeft zich ook niet laten vertegenwoordigen ter terechtzitting. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt: *“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”*

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de commissaris-generaal ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en de verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

4. Het verzoekschrift

4.1. In het verzoekschrift voert verzoeker een schending aan van de artikelen 48/3, 48/4, 48/6, 57/6 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: Vreemdelingenwet), artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM), artikel 4 van het Handvest voor de Grondrechten van de Europese Unie (hierna 'Handvest'), de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de formele motiveringsplicht van bestuurshandelingen, de zorgvuldigheidsverplichting en het redelijkheidsbeginsel.

4.2. Verzoeker schetst eerst kort het wettelijk en theoretisch kader en gaat vervolgens in op de situatie van statushouders in Griekenland alsook op zijn persoonlijk situatie aldaar. De huidige situatie van vluchtelingen in Griekenland is zo ernstig dat het neerkomt op een toestand van extreme materiële ontbering, waarbij Griekenland niet in staat is om te voorzien in de meest elementaire behoeften van de vluchtelingen zoals

voedsel, sanitair, een plek om te wonen Dit heeft een negatieve invloed op de fysieke en/of mentale gezondheid van de statushouders en/of plaatst hen in een situatie van ontbering die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. De verzoeker is onmiskenbaar kwetsbaar, hij heeft in het verleden reeds psychologische hulp gekregen en ondanks zijn precare situatie in België krijgt hij op vandaag nog steeds hulp en medicatie. Het CGVS kan zich niet langer verschuilen achter het principe van wederzijds vertrouwen. Er zijn geen aanwijzingen dat de verzoeker in zijn basisbehoeften zou kunnen voorzien indien hij gedwongen zou moeten terugkeren. De verzoeker verbleef in Griekenland nadat hij als vluchteling was erkend en hij ondernam verschillende stappen om te proberen een leven in Griekenland op te bouwen maar dat bleek onmogelijk. Verzoeker is afkomstig uit Gaza, wat hem extra kwetsbaar maakt. Hij verklaarde het psychisch moeilijk te hebben en na een crisis in België in het ziekenhuis te zijn beland. Verzoeker is niet zelfredzaam en is trager van begrip. Hij legde een begin van bewijs neer omtrent zijn psychologische opvolging, maar slaagde er niet in om bijkomende stukken te bekomen. Verzoeker wijst nogmaals op zijn verhoogde kwetsbaarheid als gevolg van de situatie in Gaza en verwijst naar voorgaande rechtspraak van de Raad. Het CGVS schat het profiel van verzoeker verkeerd in. Hij heeft nood aan begeleiding en stabiliteit, wat hij in België krijgt. In Griekenland zal hij deze steun echter niet krijgen van de Griekse overheid of Griekse organisaties. Hij kreeg beperkte steun van zijn familie, maar niets garandeert dat dit het geval zal zijn bij terugkeer, te meer nu ze ook steun moet bieden aan zijn familie in Gaza. In België heeft verzoeker een netwerk dat hem helpt, in Griekenland heeft hij dit niet. Vervolgens gaat verzoeker in op algemene informatie over Griekenland die wijst op problemen bij toegang tot de arbeidsmarkt, huisvesting, sociale zekerheid en medische zorgen. Bovendien blijkt dat de situatie voor terugkeerders nog dramatischer is. Dat er bepaalde (beperkte) organisaties bestaan in Griekenland en er een aantal facebookgroepen zijn maakt niet dat verzoeker in de praktijk reële toegang tot de basisvoorzieningen zou krijgen. Verzoeker heeft moeite gedaan, hij zocht hulp, hij verbleef enige tijd in Griekenland om te trachten zijn leven daar uit te bouwen hetgeen niet mogelijk was zonder enige hulp. Vervolgens verwijst verzoeker nog naar voorgaande rechtspraak van de Raad alsook naar rechtspraak van het Hof van Justitie. Ten slotte gaat hij ook nog in op de situatie in zijn land van herkomst.

4.3. Verzoeker vraagt in hoofdorde om hem als vluchteling te erkennen, in ondergeschikte orde hem de subsidiaire bescherming toe te kennen en in uiterst ondergeschikte orde de beslissing te vernietigen zodat er bijkomende onderzoeksmaatregelen bevolen kunnen worden.

4.4. Verzoeker voegt volgende documenten toe aan het verzoekschrift:

1. Bestreden beslissing + akte kennisgeving;
2. Open brief aan CGVS;
3. Mails/berichten psy dossier;
4. Pro deo aanstelling.

5. De aanvullende nota's

5.1. De commissaris-generaal legt een aanvullende nota van 11 maart 2026 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

1. Nota: "A.M.K.A. wetgeving Griekenland", gepubliceerd door juridische dienst CGVS d.d. 16 januari 2026;
2. "COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025 (internetlink);
3. "Country Report: Greece. Update 2024", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
4. Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/pm/2025/30> en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/160425U1C18.24.0>;
5. Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024, beschikbaar op <https://verwaltungsgerichtsbarkeit.hessen.de/presse/regelmaessig-kein-erneutes-asylverfahren-in-deutschland-nachschutzwaeahrung-in-griechenland>;
6. Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24 beschikbaar op https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/DE/2025/04/rk20250401_2bvr142524.html?nn=68112, samenvatting beschikbaar op <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2025/bvg25-035.html?nn=68112>;
7. Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025, beschikbaar op: https://www.bvger.ch/media-releases/370101ae-ae1-4906-af90-e64e187487bb/en/d-2590-2025_web.pdf.

5.2. De verzoeker legt een aanvullende nota van 16 maart 2026 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

1. "Country Report: Greece. Update 2024", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
2. RSA, "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", april 2025 (internetlink);

3. “No support for refugees returned to Greece” gepubliceerd door RSA d.d. 20 maart 2025 (internetlink);
4. “Recognised refugees statistics in Greece: first half of 2025” gepubliceerd door RSA d.d. 30 september 2025 (internetlink);
5. Schrijven en antwoord schrijven mr. Lahaye.

6. Beoordeling

6.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de Richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “*een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie*” te voorzien in de zin van artikel 46 van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de Richtlijn 2013/32/EU.

6.2. Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van de feiten en omstandigheden en de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen te worden gelezen. De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen. De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen.

De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis. De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming (HvJ, C-277/11, *M.M. tegen Minister for Justice, Equality and Law Reform, Ireland, Attorney General*, arrest van 22 november 2012, punten 64-68).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Tenslotte bepaalt artikel 48/6 § 4 van de Vreemdelingenwet dat wanneer de verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, deze aspecten geen bevestiging

behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan: “a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven; b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen; c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek; d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen; e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”

6.3. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker een verzoek om internationale bescherming indiende in Griekenland op 3 juli 2023, dat hij als vluchteling werd erkend op 14 september 2023 en dat hem een verblijfsvergunning werd uitgereikt die geldig is tot 13 september 2026 en een reisdocument geldig tot 8 oktober 2028 (AD, documenten, stukken 4 en 6 en landeninformatie, EURODAC MARKED RECORD).

Bijgevolg is voldoende aangetoond, zoals terecht vastgesteld in de bestreden beslissing, dat verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere EU- lidstaat, met name Griekenland.

Verzoeker betwist de vaststellingen hierover in de bestreden beslissing die steun vinden in het administratief dossier als dusdanig niet.

Er ligt verder geen informatie voor waaruit kan blijken dat de Griekse autoriteiten de vluchtelingenstatus van verzoeker hebben ingetrokken of beëindigd. Uit de bepalingen van de Kwalificatierichtlijn volgt dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning, die in de tijd beperkt kan zijn en hernieuwbaar en de toegekende internationale beschermingsstatus, die slechts in een beperkt aantal gevallen kan worden beëindigd, herroepen of ingetrokken. Ook in de door de Griekse autoriteiten verstrekte informatie wordt geen melding gemaakt van het feit dat zijn vluchtelingenstatus zou zijn ingetrokken, herroepen of beëindigd.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de Richtlijn 2013/32/EU.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

6.4. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

6.5. Verzoeker verklaart niet te kunnen terugkeren naar Griekenland omdat hij nooit van plan was om daar te blijven. Hij wilde naar zijn familie in België komen. Daarnaast waren de medische voorzieningen in Griekenland slecht en had hij er geen familie. Er is geen echt leven daar volgens verzoeker (NPO, p. 14).

6.6. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Beide partijen leggen verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de Richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigen van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit artikelen 24 tot en met 35 van de Richtlijn 2011/95/EU en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale voorzieningen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025*.

Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform ‘Taxisnet’ (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en verlengen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van een ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervullen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalft en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiëldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "*een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt*". De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fond voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,.... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een "*employment hiring certificate from an employer*" in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" van september 2024 worden ook de termen "*intentieverklaring van een werkgever*" en "*werkgeversverklaring*"

gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; "*Verlag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*).

E. Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomscursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen.

Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot

31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+), om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse NGO's of Griekse afdelingen van internationale NGO's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijks huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie van Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

- (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiel dienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apascholis*, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).-

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, NGO's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 257-261).

De Raad merkt op dat er weinig studies beschikbaar zijn over dakloosheid bij statushouders in Griekenland.

Het UNHCR is echter in februari 2022 een databank opgestart om een nauwkeurig en actueel beeld te geven van de situatie van statushouders in Griekenland. Deze databank bevat gegevens over een vijftiental elementen (profiel van de begunstigden, demografie, werk, toegang tot onderwijs, taal, huisvesting, financiële middelen, kwetsbaarheid, gezondheidszorg,...) die zijn verzameld in samenwerking met

verschillende organisaties die actief zijn op het asieldomain in Griekenland (*Greek Council for Refugees*, IOM, Caritas Griekenland, Intersos Hellas,...) alsook met verschillende gemeenten, met als doel een gevarieerde steekproef te verkrijgen, bestaande uit mannen en vrouwen van verschillende leeftijden en met verschillende noden over het gehele Griekse grondgebied (zie de rubriek "ABOUT" van de databank). Door in deze databank de periode van 1 januari 2024 tot 31 december 2024 te selecteren en zich te beperken tot statushouders, verschijnen er gegevens over de steekproef van 548 personen waarnaar wordt verwezen in het document "*Key Findings on 2024 Protection Monitoring of Refugees in Greece*" van maart 2025, via consulteerbare weblink verstrekt door de verwerende partij in haar aanvullende nota (document dat op pagina 1 een *hyperlink* naar de volledige database bevat).

Uit deze gegevens blijkt dat binnen deze steekproef 240 personen zelf in een woning voorzien of een woning huren, 102 personen aangeven in CCAC/RIC-centra op de eilanden te wonen, 55 personen bij anderen als gast verblijven, 33 personen in opvanglocaties op het vasteland wonen, 32 personen worden gehuisvest door particulieren in ruil voor het leveren van diensten, 22 personen verblijven in veilige opvangvoorzieningen, 16 personen ontvangen hulp via de HELIOS-huurtoeslag, 14 personen zijn dakloos (inclusief het verblijf in kraakpanden), 8 personen zijn eigenaar van hun woning, 7 personen hebben huisvesting verstrekt via een kerk of religieuze organisatie, 7 personen wonen in huisvesting ter beschikking gesteld door middenveldorganisaties, 7 personen geven aan in een 'overige' categorie te wonen, en tenslotte verblijven er 4 in een hotel (zelf betaald) (vrije vertaling uit de database met volgende gegevens: "240 self-accomodated/renting, 102 CCAC/RIC (islands), 55 Hosted by others, 33 Site (mainland/CFTAAS), 32 Accomodation provided by individuals in exchange of services, 22 Safe Shelter, 16 HELIOS rental subsidy beneficiary, 14 Homeless (including in squat), 8 owned accomodation, 7 accomodation provided by church/religious org., 7 Accomodation provided by civil society, 7 other, 4 Hotel (paid by myself) »).

Hoewel de Raad enige waarde toekent aan dergelijke gegevens wegens de organisaties die betrokken zijn bij het verzamelen van de informatie in deze databank, erkent hij dat deze studie zeer beperkt is van omvang, dat de gebruikte selectiemethode niet duidelijk is en dat deze studie niet als representatief kan worden beschouwd. Hoewel deze studie enige indicatie geeft over de verschillende vormen van huisvesting of de afwezigheid ervan onder statushouders, moet ze dan ook met de nodige voorzichtigheid en waakzaamheid worden begrepen.

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang tot werk voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel RSA/PRO ASYL stelt dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34, zie ook de door verzoeker bijgebrachte brief van RSA van 16 januari 2026).

In de andere recente bronnen wordt evenwel niet bevestigd dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Het AIDA-rapport van september 2025 maakt hiervan geen melding ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag "*Feitenonderzoek*" stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn, aangezien dat niet mogelijk zou zijn voor personen die voor het eerst werken (nota commissaris-generaal over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026). Daarnaast is voor een eerste tewerkstelling een registratie bij een zgn. e-EFKA vereist (nota over de AMKA wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026). De Brief van de Europese Commissie waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van verzoeker dateert van voor de inwerkingtreding van de nieuwe AMKA-verordening en deze toelichting door de Griekse asieladministratie. Pas sinds de inwerkingtreding van deze nieuwe

wetgeving wordt de AMKA gedesactiveerd afgegeven (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 21).

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder is de registratie bij een zgn. e-EFKA nodig om een AMA te bekomen. Een AMA is een sociaal verzekeringsnummer voor werk / sociale afdrachten. Uit de landeninformatie blijkt dat indien een statushouder voor het eerst gaat werken, ook een AMA (National Insurance Number) vereist is. Deze ontvangt de statushouder na registratie bij het register van Insured Persons of the National Social Security Fund (ΕΦΚΑ / EFKA). Om een AMA te bekomen zijn volgens het Verslag Feitenonderzoek naar de situatie van statushouders in Griekenland de volgende documenten nodig: verblijfsvergunning, werkgeversverklaring (formulier E3), AFM, AMKA, adresbewijs, bankrekeningnummer (Verslag Feitenonderzoek naar de situatie van statushouders in Griekenland, p. 38). Refugee.Info vermeldt dezelfde vereiste documenten. Deze recente bronnen maken geen melding van de vereiste van een geactiveerd AMKA-nummer om een AMA te bekomen of specifieke problemen van toegang tot EFKA voor statushouders. Waar RSA verwijst naar de brief van de Europese Commissie van december 2023 en de daarin opgesomde obstakels en problemen met betrekking tot de toegang tot e-EFKA's dient opnieuw te worden vastgesteld dat deze brief dateert van voor de nieuwe AMKA-verordening en de hoger vermelde toelichting, dat in de recente bronnen geen melding wordt gemaakt van dergelijke problemen en dat verzoeker geen informatie bijbrengt waaruit kan blijken dat deze problemen in 2026 nog actueel zouden zijn.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie kan nog worden gelezen:

“De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor

migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken (“Communication on the status of migration management in mainland Greece”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale voorzieningen

Wat de toegang tot sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzeerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU.

De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de Richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (“*Verlag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de Richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de Richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voor te leggen. Uit dit alles blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265; zie informatie over inbreukprocedure via de consulteerbare weblinks in de tweede aanvullende nota van de verwerende partij).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; "*Country Report: Greece. Update 2025*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen "*personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat*" (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: "*ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe*").

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c) van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)”

(vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: *“ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011”).*

In haar nota van 16 januari 2026 over de AMKA-wetgeving betoogt de verwerende partij als volgt:

“Wat de omzendbrief toevoegt, is dat bij gebrek aan een actieve A.M.K.A., voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van: - (a) Een geldige ADET; OF - (b) Een attest van aanvraag tot verlenging van de status; OF - (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7). Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025, bevestigt de conclusies van het CGVS dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve A.M.K.A. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve A.M.K.A.- vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoonde dat de verzoeker een verlenging van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA rapport van september 2025 (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf, p. 24 en 236) duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd. Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponement of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet (Law 3907/2011, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun status.”

De Raad kan de verwerende partij echter niet bijtreden in deze interpretatie. Er is een duidelijk verschil in terminologie en inhoud tussen een “geldige verblijfsvergunning” (“*permis de séjour en cours de validité*”), “een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus” (“*demande de renouvellement du statut de protection internationale*”) en een “attestation of application status” dat slaat op een ontvangstbevestiging van een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19).

Dat de Griekse overheden deze begrippen door elkaar zouden gebruiken maar dat steeds de verlenging van de verblijfsvergunning wordt bedoeld, blijkt niet uit de terminologie in de door de commissaris-generaal bijgebrachte Franse vertaling.

Zonder bijkomende bronnen die de lezing van de verwerende partij bevestigen, kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden. Overigens moet worden opgemerkt dat de verwerende partij zelf in haar nota verwijst naar “*een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft gevraagd*” (eigen onderlijning), wat uiteraard niet hetzelfde is als een verlenging van de ADET en zou impliceren dat enkel de initiële periode na de beslissing tot toekenning van internationale bescherming tot de eerste afgifte van de ADET hierdoor zou gedekt zijn.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar deze is beperkt tot enkel spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: “*If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription*” (UNHCR Greece, “*Living In Greece – Access to healthcare*”, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPE), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, “*Health care without a social security number (PAAYPE or AMKA)*” beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, “*Health insurance*” beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 21, 51, alsook in de eerste aanvullende nota van verzoeker).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51, 67; “*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht

wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken, kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging via het versturen van een standaardformulier per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moet gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *“Alkyoni II”*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt, en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin verlengde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor

(RAO) (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asiendiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asiendienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachtermijnen.

De meest recente cijfergegevens inzake ADET-verlengingsaanvragen zijn terug te vinden in een bericht van RSA over *“Recognised refugees statistics in Greece: first half of 2025”* van 30 september 2025. Daaruit blijkt dat eind juni 2025 er 6 452 aanvragen voor verlenging van verblijfsvergunningen hangend waren. Daarvan waren 1 541 verlengingsaanvragen al meer dan een jaar in behandeling en 1048 al meer dan 6 maanden. Dit betekent dat 40% van de ADET-verlengingsaanvragen eind juni 2025 al meer dan zes maanden in behandeling waren. RSA baseert deze cijfers op antwoorden van de bevoegde Griekse ministeries in het kader van parlementaire vragen.

Deze cijfers liggen in de lijn van andere bronnen die bevestigen dat lange wachttijden blijven gelden voor de behandeling van ADET-verlengingsaanvragen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8). Volgens de informatie op de website Refugee.info Greece, bijgewerkt op 8 april 2025, komen in de verlengingsprocedure veelvuldig aanzienlijke vertragingen voor die meer dan een jaar kunnen duren. Volgens de Griekse asiendienst zijn deze vertragingen te wijten aan een aanzienlijke administratieve werklast, aan ontbrekende informatie en fouten in de verlengingsaanvragen en de bijbehorende documenten, aan de herziening van het volledige dossier van de aanvrager, aan de noodzakelijke verificaties om te verzekeren dat er geen belemmeringen zijn voor de verlenging van de verblijfsvergunning (bijvoorbeeld wegens openbare orde en nationale veiligheid, lopende strafprocedures, enz.) en aan het feit dat verschillende andere overheden moeten worden geraadpleegd, waaronder de politie en het *“Ministry of Administrative Reconciliation”* (Refugee.info Greece *“How to renew your residence permit”* van 8 april 2025).

Volgens de informatie van de *Greek Council for Refugees* (GCR) zijn deze lange wachttijden ook te verklaren door een ernstig personeelstekort bij de bevoegde asiendienst voor statushouders (AAU, *Asylum Unit of International Protection Beneficiaries*). In een brief van 16 februari 2024 deelde de directeur van de Griekse asiendienst mee dat slechts 8 ambtenaren zich bogen over de behandeling van deze ADET-verlengingsaanvragen voor heel Griekenland. Volgens informatie die door de asiendiensten aan de RSA is verstrekt, waren op 11 februari 2025 slechts 13 van de 34 ambtenaren, die bij de AAU waren aangesteld, belast met het behandelen van de ADET-verlengingsaanvragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8-9).

Het geheel van deze gegevens getuigt van een zeer problematische behandelingsduur van de ADET-verlengingsaanvragen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag (*“attestation of application status”*, *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *“certificate of submission of an application”*, *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *“certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus”* of een *“certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming”* verkrijgen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht

indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende de wachtermijn, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In de oudere certificaten van beschermingsstatus werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag.

In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de attesten en certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F. De verwerende partij geeft hierbij zelf aan dat een attest van verlengingsaanvraag geen toegang geeft tot de arbeidsmarkt. Alles samen genomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachtermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan, evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een zo snel en soepel mogelijke integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale uitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde landeninformatie over de situatie van statushouders in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetwijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld, alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

6.7.1. Uit de algemene informatie die voorligt, blijkt dat verblijfsvergunningen voor personen met de vluchtelingenstatus drie jaar geldig zijn (AIDA, "*Country Report Greece. Update 2024*", september 2025, p. 235). Hierboven werd er reeds op gewezen dat verzoekers verblijfsvergunning in Griekenland nog geldig is tot en met 13 september 2026.

Het verstrijken van de geldigheid van deze verblijfstitel blijkt nergens uit en wordt door verzoeker niet aangetoond. Bovendien blijkt uit zijn verklaringen dat hij nog steeds over zijn originele Griekse documenten beschikt. Verzoeker verklaarde tijdens het persoonlijk onderhoud immers dat zijn originele ADET en paspoort bij zijn neef H. lagen (NPO, p. 15) en hij legde ook een kopie van beide documenten neer bij het CGVS (AD, documenten, stukken 4 en 6). Hij kan in het verzoekschrift niet dienstig verwijzen naar de moeilijkheden die er zouden bestaan bij het vernieuwen van een Griekse verblijfsvergunning.

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt, zoals reeds aangehaald, dat de aanvraag voor verlenging van de ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst moet worden ingediend. Verzoeker heeft dus nog ruimschoots de tijd om dit te doen aangezien zijn verblijfsvergunning nog geldig is tot en met 13 september 2026. Zo uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat de verlenging van de verblijfsvergunning meer dan zes maanden in beslag kan nemen, heeft verzoeker de mogelijkheid om hierop te anticiperen door onverwijld de procedure voor de aanvraag tot verlenging per email op te starten en zo de periode in afwachting van de verlenging van zijn ADET zo kort mogelijk te houden.

Verzoeker diende zijn verzoek om internationale bescherming in Griekenland in op 3 juli 2023 en zijn ADET is geldig is tot 13 september 2026. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt, zoals reeds aangehaald dat verzoekers die na 31 december 2020 in Griekenland een verzoek om internationale bescherming indienden, automatisch een AFM nummer krijgen toegewezen, waarvan de gegevens na de toekenning van internationale bescherming moeten geactualiseerd worden en dat het AFM-nummer pas na het verstrijken van de geldigheidsduur van de ADET gedeactiveerd wordt. Er kan dus worden aangenomen dat verzoeker over een geldige AFM beschikt, minstens dat hem een AFM werd toegekend die niet gedeactiveerd wordt voor 13 september 2026. Verzoeker bevestigt tijdens het persoonlijk onderhoud ook dat hij in Griekenland over een AFM beschikte (NPO, p. 6).

Zoals hierboven reeds aangegeven dient na de toekenning van een beschermingsstatus in Griekenland, de statushouder de omzetting van zijn voorlopige sociale zekerheidsnummer in een AMKA aan te vragen en de AMKA laten activeren. Er kan niet blijken dat verzoeker verhinderd zou geweest zijn om de nodige stappen te zetten om een AMKA te verkrijgen. Hij verklaart niet te weten wat een AMKA juist is en hoe hij dit moet bekomen, maar verklaart tegelijk ook dat hij hiervan heeft gehoord en dat ment tegen hem zei dat hij een AMKA en AFM nodig heeft om werken. Hij heeft echter ook geen pogingen ondernomen om een AMKA te verkrijgen, stelt dat hij tegen diegenen die hem zegden dat hij een AMKA en AFM nodig heeft om te werken zei "*dat ik daar niet ging blijven maar zou vertrekken*" (NPO, p. 6 en 10-11). Waar verzoeker betoogt dat voor de activering van de AMKA een geldig adres en een bewijs van werk of studies nodig is, werd hierboven reeds gewezen op het feit dat een intentieverklaring van een werkgever volstaat, dat het voorleggen van een geldige ADET volstaat als bewijs van wettig verblijf en dat het bewijs van verblijf in het land onder meer kan bestaan uit een huurovereenkomst. Gelet op hetgeen hierna wordt uiteengezet in verband met verzoekers zelfredzaamheid en middelen, blijkt niet dat het voor verzoeker onmogelijk zou zijn de nodige documenten voor te leggen nodig voor het bekomen en activeren van de AMKA indien nodig en evenmin dat hij de periode nodig om zijn AMKA te bekomen en te activeren niet zou kunnen overbruggen zonder in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie te belanden.

6.7.2. Verder stelt de Raad vast dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat bij hem sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid als gevolg van actuele ernstige medische of psychologische of andere problemen die hem zouden verhinderen zijn rechten als statushouder met een verblijfsvergunning geldig tot 13 september 2026 en een AFM die niet voor die datum kan gedeactiveerd worden in Griekenland te doen gelden en hem zouden verhinderen de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder in afwachting van de afgifte en activering van zijn AMKA, kan worden geconfronteerd, het hoofd te bieden.

Tijdens het persoonlijk onderhoud maakt verzoeker melding van een mentale moeheid. Verzoeker verklaart het moeilijk gehad te hebben in Gaza en stelt te piekeren over zijn broer en moeder. Hij stelt dat hij daarover een psycholoog consulteerde maar dat hij op heden geen hulp van een psycholoog of psychiater nodig heeft (NPO, p. 10). Later tijdens het persoonlijk onderhoud verklaart verzoeker dan weer dat hij wel nood heeft aan een psycholoog. Verzoeker vertelt ook dat hij op een dag wakker werd in het ziekenhuis, daar drie dagen in coma had gelegen en niet wist hoe hij daar geraakt was. Toen hij daar wakker werd, lag hij met zijn handen en voeten vastgebonden. Hij zou na deze ziekenhuisopname ook pillen genomen hebben, maar hij weet niet waarvoor deze dienden (NPO, p. 10 en 12-13). Uit de documenten die verzoeker neerlegt, blijkt dat psychologische hulp gevraagd werd voor hem op 8 april 2025 en dat hij naar aanleiding hiervan 1 keer naar de psycholoog gegaan is bij het Rode Kruis in Brussel op 16 april 2025 (AD, documenten, stuk 8). Deze documenten dateren echter allemaal van een jaar geleden. Er werd verzoeker door de commissaris-generaal een maand de tijd gegeven om bijkomende documenten bij te brengen over zijn gezondheidstoestand (NPO, p. 15), maar tot op heden liggen er geen recente documenten voor. Aan het verzoekschrift worden nog twee emails van Fedasil en een schermafbeelding van een whatsapp bericht van de advocaat toegevoegd van respectievelijk 18 september 2025, 2 oktober 2025 en 6 oktober 2025 waarin een persoon werkzaam bij medecins du monde wordt gevraagd naar de contactgegevens van de psycholoog van verzoeker een psychologisch verslag. Evenwel worden de antwoorden op deze emails niet neergelegd en evenmin wordt een psychologisch verslag met een analyse van verzoekers psychologische problemen bijgebracht in de loop van de procedure bij de Raad. Hoewel er uit de stukken toegevoegd aan het verzoekschrift blijkt dat er gemaïld werd om bijkomende stukken te verkrijgen voor verzoeker, ligt er op heden niets voor waarop de Raad zich kan baseren om zich een beeld te vormen van de aard en ernst van de psychologische problemen waarmee verzoeker in het verleden heeft te maken gehad of actueel zou hebben. Bovendien dient opgemerkt te worden dat verzoeker op 10 juli 2025 bij de DVZ, na de consultatie bij de psycholoog, verklaarde dat er bij hem geen sprake was van bijzondere procedurele noden (AD, DVZ, Vragenlijst "bijzondere procedure noden" DVZ).

Waar verzoeker in het verzoekschrift nog opwerpt dat hij traag van begrip zou zijn en dat dit af te leiden valt uit een lezing van de notities van het persoonlijk onderhoud, dient opgemerkt te worden dat ook hiervan geen enkel document voorligt dat dit kan ondersteunen en dat verder ook niet geduid wordt hoe dit het zelfstandig functioneren van verzoeker op betekenisvolle manier zou hinderen. In dit verband dient ook nog te worden opgemerkt dat aan verzoeker op het einde van het persoonlijk onderhoud gevraagd werd of hij alle vragen goed begrepen had, waarop hij positief antwoordde (NPO, p. 16) en dat de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat verzoeker betekenisvolle antwoorden heeft gegeven op de gestelde vragen en da hieruit evenmin een verminderd cognitief vermogen kan worden afgeleid of dat hij traag van begrip zou zijn.

In het verzoekschrift haalt verzoeker verder ook nog de situatie in Gaza aan en stelt hieruit voor hem een bijzondere kwetsbaarheid voortvloeit. Hoewel kan aangenomen worden dat de huidige situatie in Gaza waar nog familie, vrienden en kennissen van verzoeker (in erbarmelijke omstandigheden) verblijven een invloed heeft op het mentaal welzijn van verzoeker, volstaat het benadrukken van de huidige (oorlogs)situatie in Gaza niet om aan te tonen dat deze situatie dusdanige gevolgen heeft voor zijn psychisch welzijn of dat hij hierdoor dermate beïnvloed wordt dat bij hem sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland of die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren. Dit blijkt nergens concreet uit en wordt niet op overtuigende wijze aangetoond. Verder verklaarde verzoeker ook problemen te hebben met zijn ogen, maar deze kunnen opgelost worden door het dragen van een bril (NPO, p. 8-9 en AD, documenten, stukken 7-8). Daarnaast heeft verzoeker ook tandpijn en is een zenuwbehandeling na extractie van de tand nodig (NPO, p. 8-9 en AD, documenten, stuk 8). Verzoeker zou verder ook lijden aan een aangeboren allergie-gerelateerde astma en heeft last van zijn been sinds een val in Griekenland, maar uit zijn verklaringen blijkt dat dit zijn dagelijks leven niet op determinerende wijze belemmert, nu hij enkel stelt dat hij alleen als hij te lang werkt, een beetje last krijgt bij het bukken of plooiën van zijn been (NPO, p. 9-10 en 15). Uit de neergelegde stukken blijkt dat verzoeker lijdt aan 'prepatellaire bursitis' (slijmbeursontsteking aan de knie) en dat hem pijnstillers zijn voorgeschreven (AD, documenten, stuk 8). De documenten met betrekking tot de oogarts, afspraak bij de tandarts en de voorschriften voor pijnstillers dateren van maart, april en juni 2025 (AD, documenten, stukken 7 en 8). Hieruit kan niet blijken dat het om zeer ernstige medische problemen gaat die zijn dagelijks functioneren ernstig bemoeilijkt. Verder worden door verzoeker ook in de loop van de procedure bij de Raad geen recente documenten bijgebracht waaruit zou kunnen blijken dat hij kampt met ernstige actuele medische problemen. Verzoeker verklaart ter terechtzitting ook momenteel kok te zijn in een restaurant zodat de door verzoeker aangehaalde problemen op medisch en

psychologisch vlak hem in elk geval niet beletten om te werken. Verzoeker toont niet concreet aan dat hij actueel kampt met psychologische of medische problemen of andere elementen die zijn zelfstandig functioneren beïnvloeden.

Verzoekers algemene betoog in het verzoekschrift en in de aanvullende nota dat geen medische of psychologische hulp en bijstand beschikbaar of toegankelijk is zonder actieve AMKA doet geen afbreuk aan het gegeven dat verzoeker actueel geen ernstige medische of psychologische problemen heeft en een nog geldige verblijfsvergunning heeft. Bovendien blijkt uit bovenstaande analyse dat statushouders zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar dat deze beperkt is tot spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat zij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaan.

Er kan niet blijken dat bij verzoeker sprake is van actuele ernstige medische of psychologische problemen die zijn vermogen om zijn rechten als statushouder met een ADET die geldig is tot 13 september 2026 en een AFM die pas na die datum kan gedeactiveerd worden, in Griekenland te doen gelden, dermate verminderen dat moet worden besloten dat hij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, een ernstig risico zou lopen op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest in geval van terugkeer naar dit land.

6.7.3. Verder herinnert de Raad eraan dat het aan de begunstigde van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen kunnen evenwel geenszins blijken uit verzoekers verklaringen en handelswijze.

Uit zijn verklaringen blijkt namelijk dat hij in totaal slechts vier maanden in Griekenland is gebleven, waarvan twee maanden in een opvangkamp (NPO, p. 5-6). Verzoeker werd op 14 september 2023 erkend als vluchteling en verliet Griekenland midden of eind november 2023. Hij heeft bijgevolg slechts twee maanden als statushouder in Griekenland verbleven. Het is op basis van dit kortstondig verblijf na het verkrijgen van zijn beschermingsstatus, niet mogelijk voor verzoeker om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Bovendien blijkt uit de notities van het persoonlijk onderhoud dat verzoeker uitdrukkelijk verklaarde *“ik had geen intentie om mij in Griekenland te vestigen. Ik wilde naar hier komen”*. De enige manier om hier te geraken was wachten op de Griekse documenten (NPO, p. 8). Er kan dan ook niet blijken dat verzoeker ernstige pogingen ondernomen heeft om op duurzame wijze een bestaan als statushouder uit te bouwen in Griekenland na zijn erkenning als vluchteling en het ontvangen van de verblijfsdocumenten die noodzakelijk zijn om daadwerkelijk toegang te krijgen tot de rechten en voordelen verbonden aan zijn internationale beschermingsstatus in Griekenland.

Verzoeker verklaart verder enkel in het zwart gewerkt te hebben in Griekenland. Hij werkte twee maanden lang vijf dagen per week en hielp bij het lossen en laden van goederen. Hij verklaart niet naar ander, legaal werk gezocht te hebben en stelt niet over de nodige documenten beschikt te hebben om in Griekenland legaal te werken. Hierboven werd evenwel reeds vastgesteld dat kan niet blijken dat verzoeker niet in de mogelijkheid zou geweest zijn om zijn AMKA aan te vragen en te activeren, noch dat hij daar niet toe in staat zou zijn in geval van terugkeer naar Griekenland met een geldige ADET en AFM. Er kan niet blijken dat verzoeker als statushouder met een geldige verblijfsvergunning ernstige pogingen ondernomen heeft om een job te vinden onder meer door bijvoorbeeld een beroep te doen op de diensten van de Griekse overheid voor arbeidsbemiddeling, of zich te wenden tot interimkantoren om werk te vinden. Zoals hoger reeds werd vastgesteld, maakt verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid aannemelijk die zijn mogelijkheden om werk te zoeken en te vinden in Griekenland zou ondermijnen. Verder verklaart verzoeker geen stappen gezet te hebben om de Griekse taal te leren. Dit was te moeilijk en daarom heeft hij het niet geprobeerd (NPO, p. 7). Verder verklaart verzoeker ook niet naar een eigen woning gezocht te hebben. Hij verbleef twee maanden lang bij een Palestijnse vriend in diens huurhuis en diende hier geen huur te betalen (NPO, p. 6-7). Behalve enkele dagen op het strand, had verzoeker dus steeds een dak boven zijn hoofd (NPO, p. 6-7).

Er dient evenwel andermaal te worden vastgesteld dat hij geen stappen ondernam om zelf naar duurzame huisvesting te zoeken, terwijl hij wel over een geldige ADET beschikte en nog beschikt en dus in de mogelijkheid verkeerde en verkeert om alle nodige documenten te bekomen die nodig zijn om een woning te huren of op legale wijze te werken. Wat tenslotte verzoekers kritiek op de toegang tot de gezondheidszorg in Griekenland betreft, dient te worden vastgesteld dat hij verklaarde in Griekenland naar een oogarts geweest te zijn, waarna hij een nieuwe bril kreeg. Hij ging verder niet naar andere dokters omdat dit niet nodig was. Ook toen hij, na een val tijdens het uitvoeren van zijn werk, last had aan zijn been, is hij in Griekenland niet naar een dokter gegaan. Verzoeker verklaart hierover *“ik ben gewoon niet naar de dokter gegaan en heb geen moeite gedaan om iemand te zoeken. Ik ging gewoon door met mijn werk. Pas later kreeg ik er last van. Het was een beetje opgezwollen”* (NPO, p. 11-12). Verzoeker kan dan ook niet zonder meer op algemene wijze poneren dat de medische zorg in Griekenland ontoereikend is terwijl hij enerzijds toegang had tot de oogarts en anderzijds geen pogingen ondernomen heeft om medische hulp te zoeken voor de problemen met zijn been (NPO, p. 14).

Er kan niet blijken dat verzoeker zich als statushouder in Griekenland door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten, buiten zijn wil en persoonlijke keuze om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie bevond in de zin van de hoger geciteerde rechtspraak van het Hof van Justitie.

6.7.4. Voorts dient te worden vastgesteld dat verzoeker voldoende zelfredzaam moet worden geacht om de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder wiens ADET en AFM nog geldig zijn tot 13 september 2026 in Griekenland zou kunnen geconfronteerd worden het hoofd te bieden. Hierover wordt in de bestreden beslissing op goede gronden als volgt gemotiveerd: *“Het CGVS betwist niet dat er moeilijkheden overwonnen moeten worden wanneer iemand in een vreemd land een leven tracht uit te bouwen. U verklaart bijvoorbeeld twee of vier dagen op een strand te hebben geslapen (CGVS, p. 6-7, punt 66). Toch meent het CGVS dat u in principe in staat moet geweest zijn en zelfredzaam genoeg was om uw rechten in Griekenland ten volle uit te oefenen en er een leven uit te bouwen. (...) U hebt uw middelbaar afgewerkt (CGVS, p. 4, punt 33) en hebt dus een scholingsgraad waar wel een zekere zelfredzaamheid van verwacht kan worden. Daarnaast hebt u ervaring in verschillende jobs. U noemt betonwerken, restaurants en marktwerk (CGVS, p. 4, punt 34). Met die eerste twee lijkt u ervaring te hebben in sectoren waarin ook in Griekenland wel werkkrachten nodig zijn. U was zelfstandig genoeg om uw sociaal assistent om hulp te vragen en een opvangplaats die zij u voorstelde te vinden (CGVS, p. 6, punt 56). U had een – nota bene Palestijnse vriend, M., die een woning huurde en dus als bewijs kan dienen dat Palestijnen dat wel degelijk kunnen in Griekenland. De man was al vijf jaar in Griekenland en had er legaal werk en bewijst dus dat ook dat mogelijk is. U verbleef tot uw vertrek in Griekenland bij hem en werkte en spaarde intussen (CGVS, p. 6, punt 56-62). M. bood u zelfs geld aan (CGVS, p. 7, punt 67), dat nam u niet aan maar u moest geen huur betalen (CGVS, p. 8, punt 87). U communiceerde in Griekenland succesvol met een vertaalapp (CGVS, p. 6, punt 66). (...) U sprak een beetje Engels (CGVS, p. 7, punt 78). U had een AFM en was dus zelfstandig genoeg om die te verkrijgen (CGVS, p. 10, punt 120). Hetzelfde kan gezegd worden voor uw reispaspoort (CGVS, p. 11, punt 125-126). U ontving eens zeventig euro van een hulporganisatie (CGVS, p. 12, punt 139), één keer per maand ontving u ook een hulppakket van een organisatie (CGVS, p. 12, punt 141). U bent bij een dokter geweest en hebt een nieuwe bril gekregen (CGVS, p. 11, punt 130-133). Uit bovenstaande vaststellingen blijkt geenszins dat het in Griekenland onmogelijk was voor u om uw rechten te doen gelden. U bent daartoe zelfredzaam genoeg waardoor geen redenen zijn om aan te nemen dat u daar in situaties van ernstige materiële deprivatie zou terechtkomen.”*

Verzoeker voert geen enkel concreet verweer tegen deze beoordeling van zijn zelfredzaamheid, die steun vindt in het administratief dossier. Uit alle voorliggende elementen kan namelijk niet blijken dat er bij verzoeker sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid zoals hij in het verzoekschrift stelt. Bovendien blijkt dat hij in Griekenland, in tegenstelling tot wat hij in het verzoekschrift verklaart, wel over een netwerk beschikt. Hij verbleef immers meerdere maanden bij een Palestijnse vriend die in zijn onderhoud voorzag waardoor hij geld kon sparen en er kan niet blijken dat verzoeker niet opnieuw op diens steun beroep zou kunnen doen in geval van terugkeer indien nodig. Alles bij elkaar genomen kan redelijkerwijze aangenomen worden dat verzoeker voldoende zelfredzaam is om de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder met een ADET en AFM die nog geldig zijn tot 13 september 2026 kan geconfronteerd worden, te overwinnen en de rechten verbonden aan zijn internationale beschermingsstatus te doen gelden, zonder daarbij in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie te belanden.

6.7.5. Waar verzoeker in het verzoekschrift nog op algemene wijze stelt dat er in Griekenland sprake is van racisme, dient te worden vastgesteld dat hij daarmee niet aantoont dat zijn verzoek om internationale bescherming ten onrechte niet-ontvankelijk wordt verklaard omdat hij reeds internationale bescherming in een andere EU-lidstaat, namelijk Griekenland geniet. Hij haalt namelijk geen persoonlijke ervaringen aan en toont dan ook niet concreet aan dat hij omwille van dergelijke handelingen en mogelijk racistische bejegening in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde of riskeert terecht te komen. Griekenland is overigens helaas niet de enige EU-lidstaat waar vluchtelingen racistisch of discriminatoir kunnen worden bejegend. De vaststelling dat racisme in Griekenland voorkomt leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen en dat zij niet bij machte zouden zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkenen bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Zonder de ernst van racistische incidenten op enige wijze te willen minimaliseren dient te worden vastgesteld dat verzoeker met zijn algemeen betoog niet aantoont dat zijn voorzienbare levensomstandigheden als persoon die in Griekenland internationale bescherming geniet en over een geldige ADET en AFM beschikt hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

6.7.6. Verzoeker verwijst in zijn aanvullende nota nog uitvoerig naar en citeert uit algemene informatie inzake de situatie in Griekenland voor begunstigden van internationale bescherming maar het gaat enerzijds om informatie waarmee rekening werd gehouden in bovenstaande analyse en anderzijds om informatie die in dezelfde lijn ligt als diegene waarop bovenstaande analyse is gebaseerd. Verzoekers algemene betoog

volstaat niet om te concluderen dat de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

6.7.7. Ten slotte kunnen de overige documenten die door verzoeker werden neergelegd, namelijk zijn Palestijns paspoort, Palestijnse identiteitskaart, foto's van zijn familie in Gaza en foto's van zijn huis in Gaza, de identiteitsdocumenten van zijn gezinsleden en de medische documenten betreffende zijn broer (AD, documenten, stukken 1, 2, 3, 5, , 9, 10, 11) geen ander licht werpen op bovenstaande analyse. Deze stukken hebben betrekking op elementen die als dusdanig niet betwist worden maar die ook niet relevant zijn voor het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het verzoek om internationale bescherming aangezien zij geen verband houden met de voorzienbare levensomstandigheden van verzoeker in zijn hoedanigheid van statushouder in Griekenland, in geval van terugkeer naar deze lidstaat.

6.7.8. De verzoeker kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er voor hem sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat hij, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen. Hij maakt niet concreet aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij Griekenland heeft verlaten wegens een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of een reëel risico op ernstige schade. Er zijn evenmin aanwijzingen dat de verzoeker verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat zijn situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat hij zich niet langer onder de internationale bescherming die hem in Griekenland werd verleend, kan stellen. Verzoeker toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Gelet op het voorgaande, kan worden aangenomen dat de grondrechten van verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland worden geëerbiedigd, dat hij bij machte is om zijn rechten aldaar te doen gelden en uit te oefenen en dat de aldaar aanwezige autoriteiten in staat zijn om hem, bij eventuele problemen en op zijn verzoek, een effectieve en gelijkwaardige bescherming en bijstand te bieden. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt aldus niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn beschermingsverzoek dient dan ook op basis van die rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Nu het voorliggende beschermingsverzoek op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk dient te worden verklaard omdat verzoeker zich nog (redelijkerwijs) kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland, moet bijgevolg geen inhoudelijk onderzoek worden gevoerd naar de materiële voorwaarden voor internationale bescherming voorzien in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

6.8. In de mate dat verzoeker in het verzoekschrift de situatie bespreekt in zijn land van herkomst, met name Gaza, wijst de Raad erop dat aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, de commissaris-generaal niet opnieuw diende te bepalen of hij nood heeft aan internationale bescherming. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven.

6.9. In de mate dat zij betoogt dat ook de nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland van 16 januari 2026 van het CGVS in strijd met artikel 26 van het voormelde besluit werd opgesteld wijst de Raad op het volgende. Artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen luidt:

“De Commissaris-generaal kan zich, in zijn beslissing, baseren op informatie die telefonisch of via e-mail werd verkregen van een persoon of instelling om bepaalde feitelijke aspecten van een specifiek asielaas na te gaan. De redenen waarom deze persoon of deze instelling werd gecontacteerd alsook de redenen die toelaten hun betrouwbaarheid te veronderstellen, moeten uit het administratieve dossier blijken. Van de telefonisch verkregen informatie moet een schriftelijk verslag worden opgemaakt dat de naam van de telefonisch gecontacteerde persoon, zijn contactgegevens, een beknopte beschrijving van zijn activiteiten of van zijn functie en de datum van het telefoongesprek vermeldt. Het schriftelijke verslag moet ook een

overzicht van de relevante vragen bevatten en de relevante antwoorden, zonder echter exhaustief te zijn. Wanneer de informatie wordt verkregen via e-mail, moeten de e-mails in schriftelijke vorm in het administratieve dossier worden opgenomen met de naam van de gecontacteerde persoon, de contactgegevens en de datum van de e-mails, alsook de relevante vragen en de relevante antwoorden. De activiteiten of de functie van de gecontacteerde persoon moeten beknopt in het administratieve dossier worden beschreven als ze niet direct uit het e-mailverkeer blijken”.

Uit de lezing van de nota van de commissaris-generaal van 16 januari 2026 blijkt duidelijk dat de informatie in haar ‘Nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland’ van 5 januari 2026 met betrekking tot de vraag die door het CGVS via e-mail op 27 oktober 2025 werd gesteld aan het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel en het antwoord dat werd verkregen van mevrouw M., enkel werd opgenomen om de achtergrond te schetsen van de nieuwe informatie die werd bekomen van de Griekse autoriteiten op 22 december 2025. In de nota wordt toegelicht dat verdere verduidelijking gevraagd werd aan de *Reception and Identification Service* van de Griekse asieldienst op 31 oktober 2025 omdat het antwoord van mevrouw M. niet overeen leek te komen met de inhoud van de AMKA-verordening van december 2023. Wegens het uitblijven van een antwoord, nam de commissaris-generaal vervolgens op 19 december 2025 via e-mail contact op met de *Governor of Asylum Service* (het hoofd van de Griekse asieladministratie), de heer M.K., die op 22 december 2025 via e-mail zijn antwoorden overmaakte.

In zoverre verzoekers kritiek zich richt op de informatie die op 27 oktober 2025 via e-mail werd verkregen van mevrouw M., wijst de Raad erop dat deze niet langer relevant is. Verzoekers kritiek, dat, in strijd met artikel 26 van het voormeld koninklijk besluit, de e-mailuitwisseling die daaraan ten grondslag lag niet heeft meegedeeld, is bijgevolg niet dienstig.

Verder stelt de Raad vast dat de vragen die op 19 december 2025 door de commissaris-generaal aan de heer M.K. werden gesteld alsook de antwoorden die op 22 december 2025 werden verkregen opgenomen zijn in de nota van 5 januari 2026 (p. 2-4). In deze nota wordt ook de functie van de heer M.K. als hoofd van de Griekse asieladministratie aangeduid en wordt ook een e-mailadres vermeld. De nota van 5 januari 2026 bevat dus alle elementen over de informatie die via e-mail werd verkregen die volgens artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 zijn vereist. Hierbij wordt nog aangestipt dat de via e-mail verkregen informatie opgenomen in de nota van 5 januari 2026 niet werd verkregen om de feitelijke aspecten van een specifiek asielrelaas na te gaan, maar enkel de geldende Griekse wetgeving betreft. De nota van 5 januari 2026 verschaft bijgevolg voldoende informatie over de bron waarop de commissaris-generaal zich heeft gebaseerd. De antwoorden van 22 december 2025 bevatten verwijzingen naar Griekse wetgeving en naar Griekse overheidswebsites. Ook worden Engelse en Franse vertalingen bijgebracht van delen van relevante Griekse wetgeving waarnaar wordt verwezen.

Een schending van artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kan niet worden vastgesteld.

Het algemene beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging kan in deze zaak evenmin zijn geschonden. Uit het bovenstaande blijkt immers dat verzoeker over voldoende elementen beschikte om, indien nodig, met volledige kennis van zaken de door de commissaris-generaal overgelegde informatie met betrekking tot AMKA te betwisten.

6.10. Met betrekking tot de aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest, wordt erop gewezen dat uit wat voorafgaat blijkt dat verzoeker geen elementen aanbrengt waaruit kan blijken dat hij een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling bij terugkeer naar Griekenland. Bovendien houdt de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel in.

6.11. Met betrekking tot de door verzoeker ingeroepen schending van de formele, uitdrukkelijke motiveringsplicht merkt de Raad het volgende op. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, die onder meer stellen dat beslissingen met redenen omkleed moeten zijn, hebben tot doel de betrokkenen een zodanig inzicht in de motieven van de beslissingen te verschaffen, dat zij in staat zijn te weten of het zin heeft zich tegen die beslissingen te verweren met de middelen die het recht hen verschaft. Ze verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een afdoende wijze. Het begrip “afdoende” impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing. Hetzelfde geldt voor de ingeroepen schending van artikel 62 van de Vreemdelingenwet. *In casu* dient te worden vastgesteld dat de bestreden beslissing zowel in rechte als in feite gemotiveerd is. Uit het betoog van de verzoeker blijkt dat hij de motieven van deze beslissing kent en begrijpt. Hij is er immers in geslaagd middelen aan te wenden die de deugdelijkheid van de opgegeven motieven betreffen. Het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht is dus bereikt. Een schending van de formele motiveringsplicht wordt niet aangetoond.

7. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De zaken met rolnummers X en X worden gevoegd.

Artikel 2

De afstand van geding wordt vastgesteld in de zaak met rolnummer X.

Artikel 3

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drieëntwintig april tweeduizend zesentwintig door:

K. POLLET,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

A.-M. DE WEERDT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

K. POLLET